

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	33305
Nom	Avaluació psicològica
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	9.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1319 - Grau de Psicologia	Facultat de Psicologia i Logopèdia	2	Anual

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1319 - Grau de Psicologia	7 - Evaluación Psicológica	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
CASTRO CALVO, JESUS	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics
PONS CAÑEVERAS, DIANA	295 - Personalitat, Avaluació i Tractaments Psicològics

RESUM

L'assignatura d'avaluació psicològica és una matèria obligatòria, que s'imparteix en segon curs del grau de Psicologia. Els seus 9 crèdits es distribuïxen en 6 crèdits teòric-pràctics en el primer quadrimestre i 3 crèdits teòric-pràctics en el segon.

L'avaluació psicològica es considera un procés amb unes fases predeterminades que coincideixen amb les del mètode científic. Seguint aquest procés es pretén solucionar problemes personals, institucionals i ambientals. Per aquesta raó es considera una disciplina essencialment aplicada que implica judicis valoratius en diferents moments (pre-tractament, tractament i post-tractament) i per tant implica qüestions ètiques que requereixen la seva consideració deontològica. Al llarg d'aquest procés s'utilitzen diferents mètodes, tècniques e instruments per a la recollida i contrast de la informació.

Al ser aquesta disciplina eminentment aplicada requereix dels coneixements d'altres matèries (p.e., estadística, psicometria, psicologia fisiològica) i d'altres disciplines de l'àrea de coneixement com

psicologia de la personalitat, diferències individuals, psicopatologia, tractaments psicològics.

Al seu torn l'avaluació psicològica també ofereix coneixements fonamentals per a altres matèries que es cursaran amb posterioritat, com les Tècniques d'Entrevista i la Psicologia Clínica. Si es tenen en compte els camps professionals bàsics podem dir que l'avaluació psicològica sol respondre a moltes demandes, per exemple de Diagnòstic, Orientació, Selecció i Canvi o Tractament. D'aquesta manera, els coneixements que incorpora resulten essencials per a l'exercici professional en tots els camps de la

Psicologia

CONEXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Es recomana que l'estudiantat haja adquirit les competències i coneixements bàsics de les matèries de primer curs i els que es vagen implementant en segon curs, de manera que coneguen els processos psicològics bàsics que seran part dels continguts a avaluar en aquesta assignatura. També són importants les matèries que tracten aspectes metodològics com l'estadística i la psicometria que constitueixen parts fonamentals per a comprendre els aspectes psicomètrics de l'avaluació i la validació.

COMPETÈNCIES

1319 - Grau de Psicologia

- Saber analitzar necessitats i demandes dels destinataris de la funció en diferents contextos
- Ser capaç d'establir les metes de l'actuació psicològica bàsica en diferents contextos, proposant i negociant les metes amb els destinataris i afectats
- Ser capaç de planificar i realitzar una entrevista
- Ser capaç de descriure i mesurar variables (personalitat, intel·ligència i altres aptituds, actituds, etc.) i processos cognitius, emocionals, psicobiològics i conductuals.
- Ser capaç d'identificar diferències, problemes i necessitats
- Ser capaç de diagnosticar seguint els criteris propis de la professió
- Saber descriure i mesurar els processos d'interacció, la dinàmica dels grups i l'estructura grupal i intergrupals
- Ser capaç d'identificar problemes i necessitats grupals i intergrupals
- Saber seleccionar i administrar els instruments, productes i serveis i ser capaç d'identificar les persones i els grups interessats

- Saber planificar l'avaluació dels programes i les intervencions
- Ser capaç de mesurar i obtenir dades rellevants per a l'avaluació de les intervencions
- Saber analitzar i interpretar els resultats de l'avaluació.
- Saber proporcionar retroalimentació als destinataris de forma adequada i precisa.
- Ser capaç d'elaborar informes orals i escrits.
- Conèixer les obligacions deontològiques de la psicologia i ajustar-s'hi

RESULTATS DE L'APRENTATGE

L'alumnat ha de ser capaç de:

- Definir el concepte d'avaluació psicològica
- Identificar els diferents models d'avaluació psicològica
- Utilitzar els instruments i ferramentes necessaris en l'avaluació psicològica.
- Comunicar els resultats de l'avaluació psicològica amb les garanties científiques i ètiques pròpies de la professió.
- Realitzar una entrevista.
- Realitzar una valoració conductual per mitjà d'observació de manera sistemàtica
- Administrar i avaluar per mitjà d'autoinformes.
- Manejar tècniques subjectives, projectives i objectives necessàries per a l'avaluació psicològica
- Avaluar la intel·ligència per mitjà de diferents tècniques i interpretar les dades procedents de l'avaluació
- Avaluar la personalitat per mitjà de diferents tècniques i interpretar les dades procedents de l'avaluació
- Avaluar aspectes neuropsicològics i de processament cognitiu
- Adaptar l'avaluació psicològica als diferents àmbits d'aplicació.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. FONAMENTS DE L'AVALUACIÓ PSICOLÒGICA

Tema 1. Història general de l'avaluació psicològica.

Introducció. Antecedents. Constitució. Desenvolupament.

Tema 2. Concepte i models d'avaluació psicològica.

Introducció. Concepte. Termes afins. Models en avaluació psicològica

Tema 3. El procés de l'avaluació psicològica.

Introducció. El procés en funció dels seus fins. Consideracions en relació al process d'avaluació.

Tema 4. La comunicació de resultats.

Introducció. Característiques dels informes. Organització. Tipus d'informes.

Tema 5. Les garanties científiques i ètiques.

Introducció. Puntuacions utilitzades. Criteris de qualitat de l'avaluació psicològica.

En esta unitat temàtica s'administra, e interpreta el següent instrument: ISRA

El material audiovisual utilitzat és el produït per a les pràctiques d'Avaluació Psicològica per la UNED: El procés d'avaluació psicològica.

2. PROCEDIMENTS DE RECOLLIDA D'INFORMACIÓ

Tema 6. L'entrevista.

Introducció. Concepte. Objectius de l'entrevista. Curs de l'entrevista. Habilitats del entrevistador. Qualitat de l'informació.

Tema 7. L'observació.

Introducció. Unitats de anàlisis i tècniques de registre. El mostreig. Qüestions de qualitat de l'observació.

Tema 8. Els autoinformes.

Introducció. Variables avaluades. Condicions. Principals tipus. Qüestions de qualitat dels autoinformes.

Tema 9. Les tècniques subjectives.

Introducció. Diferencial semàntic. El test de constructes personals.

Tema 10. Les tècniques projectives.

Introducció. Característiques i tipus de tècniques projectives.

Tema 11. Les tècniques objectives.

Introducció. Característiques i tipus de tècniques objectives. Introducció a l'avaluació psicofisiològica.

Material audiovisual utilitzat: La Técnica de Rejilla de Guillem Feixas.

3. ELS CONTINGUTS DE L'AVALUACIÓ PSICOLÒGICA

Tema 12. Avaluació de la personalitat.

Introducció. Avaluació de característiques de personalitat. Avaluació de les característiques psicopatològiques. Avaluació de la motivació.

Tema 13. L'avaluació de la intel·ligència.

Introducció. Perspectiva Binet, Terman, Wechsler. Perspectives factorialistes. Altres perspectives.

Tema 14. Avaluació neuropsicològica.

Introducció. Indicadors de dany cerebral en tècniques generals. Avaluació Psiconeurològica amb tècniques específiques. Bateria de exploració psiconeurològica.

Tema 15. Àmbits d'aplicació de l'avaluació psicològica.

Introducció. Psicologia clínica i de la salut. Psicologia organitzacional. Serveis socials. Altres àmbits.

En esta unitat temàtica s'administren, interpreten els següents instruments: WAIS IV, Matrices Progresivas de Raven (escala general), MMPI-2-RF/MCMI-III, 16 PF-5, BDI II.

El material audiovisual utilitzat es el produït per a las pràctiques d'Avaluació Psicològica per la UNED: Escala de inteligencia Wechsler para niños (WISC-R), Escalas Mc Carthy de aptitudes y psicomotricidad para niños (MSCA), Escalas Bayley de desarrollo infantil y Diagnóstico neuropsicológico

de Luria-Christensen.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	90,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	50,00	0
Lectures de material complementari	5,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	10,00	0
Preparació de classes de teoria	10,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
Resolució de casos pràctics	20,00	0
TOTAL	225,00	

METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa, integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria.

Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria, (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos i vídeos, solució de problemes), (3) Administració, correcció, interpretació i elaboració de l'informe del diferents instruments d'avaluació, (4) Joc de rols, (5) Tutories individuals i grupals programades, (6) Preparació de treballs de manera autònoma, elaboració i presentació d'informes de les pràctiques realitzades a l'aula (individuals i en grup), (7) Avaluació formativa i sumativa.

AVALUACIÓ

1. Requisits mínims per a la superació de l'assignatura:

Per a superar l'assignatura, serà necessari aconseguir un domini mínim del 50% en l'examen de valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita (és a dir, una nota igual o superior a 3,5 sobre 7). Per a la resta d'evidències d'avaluació, no s'exigeix un requisit mínim per superar l'assignatura sempre que la suma de les evidències permeta superar el 5 sobre 10 en el conjunt de l'assignatura.

2. Evidències per a l'avaluació de l'assignatura:

2.1 Valoració de continguts teòrics i pràctics mitjançant prova escrita (70% de la qualificació final, recuperable).

En la data que ho indique la facultat es realitzarà un examen parcial eliminatori que podrà constar de preguntes objectives d'alternatives i preguntes breus.

En la data de les convocatòries oficials, aquells alumnes que hagen aprovat el primer parcial es presentaran només al contingut del segon parcial (que aportarà el 50% de la nota final). La nota final en aquest apartat serà la mitjana de les notes de tots dos parcials, sempre que en tots dos parcials s'haja obtingut una nota igual o superior a 3,5 en una escala de 0-7 (veure descripció de requisits mínims).

Aquells alumnes que suspenguen el primer parcial, hauran de presentar-se en totes dues convocatòries a un examen final que podrà constar de preguntes objectives d'alternativa múltiple i preguntes breus, i que abastarà tot el contingut de la matèria.

2.2 Presentació oral i escrita de un treball realitzat en grup sobre un tema vinculat amb el contingut de l'assignatura (15% de la qualificació final, no recuperable)

Es farà un treball en grup d'entre 3 i 4 persones, que s'exposarà en horari de classe i sobre el que es realitzaran preguntes. El tema del treball es decideix juntament amb el professor i el seu contingut estarà vinculat al programa del curs. El treball podrà consistir, per exemple, en l'anàlisi de casos clínics, resolució de problema o maneig de proves diagnòstiques. El material també es lliurarà per escrit, així com el suport audiovisual que s'utilitze en l'exposició. Es valorarà la qualitat del contingut, esforç, coherència, estructura, originalitat, relació amb la pràctica, claredat expositiva, adequació bibliogràfica, qualitat de les respostes i coneixement mostrat, i qualitat de les del suport audiovisual.

2.3 Maneig de tècniques d'avaluació i resolució de casos (15% de la qualificació final, no recuperable)

Activitats que es duren a terme en les sessions per a posar en pràctica els coneixements teòrics i comprovar l'acostament als resultats d'aprenentatge (realitzar una entrevista, dur a terme una observació, administrar, corregir i realitzar informes de diferents instruments, seguir les fases del procés d'avaluació en un cas proposat, entre altres). Les tasques es revisaran i puntuaran en diverses maneres: autoavaluació, avaluació a través de parells, correcció-discussió en el si de grup i avaluació per part del professorat.

3. Avaluació de l'assignatura en segona convocatòria:

L'avaluació (pesos de les diferents evidències o format de l'avaluació) no varia entre primera i segona convocatòria. Els alumnes que en primera convocatòria no hagen superat l'assignatura, hauran de presentar-se en segona convocatòria a un examen (global o del 2n parcial) d'acord amb els criteris abans

descrits. Les notes obtingudes en primera convocatòria per a les evidències 2.2 i 2.3 es mantindran en segona convocatòria.

4. Avançament de convocatòria:

Respecte a la possibilitat que l'estudiant sol·licite un avançament de la convocatòria, tal com s'estableix en la normativa vigent, l'avaluació consistirà en la realització obligatòria d'un examen de coneixements teoricopràctics (que suposarà el 85% de la nota final) i d'un informe final (15% de la nota final). L'informe (que comprendrà un treball escrit i la seva exposició oral) versarà sobre el contingut concret de l'assignatura que determini el professorat en qüestió.

5. Còpia o plagi:

La còpia o plagi manifest de qualsevol tasca que formi part de l'avaluació suposarà la impossibilitat de superar l'assignatura, sotmetent-se seguidament als procediments disciplinaris oportuns. Tingue's en compte que, d'acord amb l'article 13. d) de l'Estatut de l'Estudiant Universitari (RD 1791/2010, de 30 de desembre), és deure d'un estudiant abstenir-se en la utilització o cooperació en procediments fraudulents en les proves d'avaluació, en els treballs que es realitzen o en documents oficials de la universitat.

En horari de tutoria, el professorat podrà requerir entrevistes individuals o en grup amb la condició de verificar el grau de participació i assoliment en els objectius fixats per a qualsevol tasca desenvolupada. No acceptar aquesta verificació, suposarà no superar la tasca o activitat en qüestió.

6. Sistema de qualificació:

La qualificació de l'assignatura quedarà sotmesa al que es disposa en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de la Universitat de València per a títols de Grau i Màster (ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

D'acord amb aquest reglament, la qualificació es concretarà en escala numèrica de 0 a 10, amb expressió d'un decimal, a la qual s'afegeix qualificació qualitativa segons s'indica a continuació:

- Entre 0 i 4.9: Suspens.
- Entre 5 i 6.9: Aprovat.

- Entre 7 i 8.9: Notable.
- Entre 9 i 10: Excel·lent o excel·lent matrícula d'honor.

7. Obtenció de la matrícula d'honor:

Tal com indica la normativa d'assignació de matrícules d'honor, aquesta es realitzarà per estricte ordre de nota. Així, en primera instància, s'utilitzarà la nota final a l'assignatura per a la assignació de les matrícules d'honor disponibles. En cas d'empat en la nota final, s'assignarà la matrícula a l'estudiant amb major nota en 2.1 (prova escrita). Si així i tot segueix l'empat, s'utilitzarà la qualificació en 2.3 (activitats de classe) y, finalment, 2.2 (treball en grup). Si totes elles foren iguals, el/la professor/a pot posar una prova addicional als alumnes implicats.

8. Bolcat de les qualificacions en les actes de l'assignatura

En l'acta de l'assignatura s'incorporarà la qualificació obtinguda d'acord amb les següents regles (tant en primera com en segona convocatòria):

-Suspens:

- (1) Si havent sumat tots els apartats de l'avaluació, ja siguin aquests recuperables o no, la suma no aconsegueix el 5.
- (2) Si no s'arriba al mínim establert en un apartat d'avaluació marcat com a requisit per a superar l'assignatura (és a dir, 2.3), es farà constar la nota numèrica en base 10 de la qualificació d'aquest apartat.

-No presentat:

- (1) Si el/la estudiant no es presenta a la prova escrita (evidència 2.3), independentment que consten o no qualificacions per a la resta d'apartats de l'avaluació.

9. Impugnació de la qualificació:

La impugnació de la qualificació obtinguda quedarà sotmesa al que es disposa en el *Reglament d'*Avaluació i *Qualificació de la Universitat de València *per a *títols de Grau i *Màster (*ACGUV 108/2017 de 30 de maig de 2017).

http://www.uv.es/graus/normatives/2017_108_reglament_avaluacio_qualificacio.pdf

REFERÈNCIES

Bàsiques

- Díaz, Amelia. (2016). Psychological Assessment. Valencia: Tirant Lo Blanch
- Fernández-Ballesteros, Rocio. (2011). Evaluación psicológica: concepto, métodos y estudio de casos. Madrid: Pirámide.
- Fuentes, Inmaculada, Pons, Diana, Montoya, Inmaculada, Díaz, Amelia y Atienza, Francisco Luis (Coord.) (2018). Cuaderno de actividades de evaluación psicológica (disponible en castellano, valenciano e inglés). Valencia: Tirant lo blanch.
- Moreno, Carmen y Ramirez, Isabel, M. (Eds.) (2019). Evaluación Psicológica. Proceso, Técnicas y aplicación en áreas y contextos. Madrid: Sanz y Torres.

Complementàries

- Fernández-Ballesteros, Rocio. (1998). Introducción a la evaluación psicológica I y II. Madrid: Pirámide.
- Fernández-Ballesteros, Rocío, Márquez, María Oliva, Vizcarro, C. y Zamarrón, María Dolores (2010). Buenas prácticas y competencias en Evaluación Psicológica. Madrid: Pirámide.
- Groth-Marnat, Gary. (2009). Handbook of Psychological Assessment (5th Edition). NewYork: Wiley.
- Goldstein, Gerard y Hersen, Michael (2000). Handbook of Psychological Assessment. Oxford: Elsevier
- Muñoz-López, M, Ausín-Benito, B. y Panadero-Herrero, S. (2019) Manual práctico de Evaluación psicológica clínica (2ª edición). Madrid: Síntesis.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts recollits en la guia docent.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Les classes s'adaptaran al format híbrid o online i s'estendran el temps que determine la Comissió Acadèmica de Títol d'acord amb les directrius que es reben des de Rectorat. El volum de treball s'adaptarà al model vigent a cada moment.

El format híbrid, consisteix en un 25% de les classes teòrico-pràctiques que es realitzaran presencialment i un 50% que es realitzaran de manera virtual, en setmanes alternes planificades pel centre. El 25% restant serà suplert per l'estudi i treball autònom.

3. METODOLOGIA DOCENT

Metodologia activa i participativa realitzada de manera presencial i/o virtual (a través dels recursos disponibles a l'aula virtual), integrant diferents metodologies instruccionals de cara a potenciar l'aprenentatge significatiu dels coneixements implicats i el desenvolupament de les competències pròpies de la matèria. Entre les tècniques instruccionals bàsiques destaquen: (1) Exposicions i presentacions dels continguts de la matèria de manera presencial i virtual (BBC, Microsoft Teams), (2) Realització d'activitats de caràcter pràctic (estudi de casos, debat i anàlisi de textos i vídeos, solució de problemes, etc.), (3) Administració, correcció, interpretació i elaboració de l'informe de diferents instruments d'avaluació, (4) Joc de rols (presencials), (5) Tutories individuals i grupals programades, (6) Preparació de treballs de manera autònoma, elaboració i presentació (presencial i virtual) d'informes de les pràctiques, (7) Pujada de material a l'aula virtual per al seguiment de les classes teòric-pràctiques presencials i virtuals i enllaços a accessos a pàgines especialitzades (universiTEA, SEAEP, Unitat de Laboratoris docents) o altres recursos fàcilment accessibles, que permeten realitzar les activitats proposades.

4. AVALUACIÓ

Quant a l'avaluació de la docència, l'assignatura es valorarà a partir dels mateixos indicis descrits en la guia ordinària (és a dir, 15% participació en activitats de classe, 15% treball en grup i 70% examen final) i seguint el mateix format d'avaluació.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia inicialment recollida en la guia docent. Els materials necessaris per a l'emplenament de les tasques i l'adequat desenvolupament de l'aprenentatge seran incorporats, enllaçats o indicats pel professorat a l'aula virtual.